

Nr 43.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; given Drottningholms slott den 31 januari 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag
till
förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande av vad i 4 § stadgas om inteckningskontrollstämpel, denna tariff:

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Bevis</i>										
› angående godkännande av nytt släktnamn.....	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—
› av chefen för justitiedepartementet angående utgivning av periodisk skrift (utgivningsbevis) .... dock skall bevis, som utfärdas för den vilken innehar enligt äldre lag utfärdat hinderlöshetsbevis för skriften, förses med stämpel till belopp av allenast 5 kronor.	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—
› av chefen för utrikesdepartementets — — — —										

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade: akademier och statens — — — överförmyndare.

Frihet från stämpel enligt detta kap. — dock icke med avseende å avskrift och bevis, som på begäran utfärdas till annan än part — äger jämväl rum i ärenden rörande ogiltighetsförklaring av utgivningsbevis för periodisk skrift; i mantals- och kyrkoskrivningsmål — — — inom yrkesinspektionen.

Konungen äger — — — utländska hamnar.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

¹ Senaste lydelse av dessa paragrafer se 1928: 317 (där förordningen i dess helhet är återgiven), 1930: 243, 1931: 169, 1932: 285, 1933: 378, 1934: 327, 1935: 310, 1936: 330, 1937: 511, 1938: 323, 1939: 330 samt 1940: 389.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 31
januari 1941.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, *fråga om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften* samt anför därvid följande:

Genom proposition den 17 maj 1940 (nr 270) överlämnades till 1940 års lagtima riksdag, efter hemställan av chefen för justitiedepartementet, för prövning i grundlagsenlig ordning förslag till ändring i vissa delar av tryckfrihetsförordningen. Förslaget grundade sig på ett den 6 november 1939 avgivet sakkunnigbetänkande angående revision av tryckfrihetsförordningens ansvarighetsregler m. m. (statens offentl. utredn. 1939: 32). Det i propositionen upptagna förslaget rörande ändring i tryckfrihetsförordningen blev av riksdagen antaget för vidare grundlagsenlig behandling.

Enligt gällande bestämmelser i tryckfrihetsförordningen skall utgivare av periodisk skrift anmäla sig hos chefen för justitiedepartementet för erhållande av bevis, att hinder enligt tryckfrihetsförordningen icke förekommer mot skriftens utgivande (s. k. hinderlöshetsbevis). Bevis må ej utfärdas för annan än här i riket bosatt myndig svensk medborgare. Chefen för justitiedepartementet må vägra att utfärda bevis, om den anmälda titeln företer sådan likhet med titeln å periodisk skrift, för vilken tidigare utfärdat bevis är gällande, att förväxling lätt kan ske. I fråga om hinderlöshetsbevis innehåller den i 3 § stämpelförordningen intagna tariffen, att bevis av chefen för justitiedepartementet på anmälan om tidnings utgivande skall förses med stämpel av 50 kronor.

Enligt det såsom vilande antagna förslaget till ändring i vissa delar av tryckfrihetsförordningen skall för periodisk skrift finnas en utgivare, som skall hava inseendet över skriftens utgivning och äga sådan bestämmanderätt över dess innehåll, att intet i skriften får införas mot hans vilja. Utgivaren skall vara i riket bosatt, myndig svensk medborgare. Periodisk skrift må icke utgivas, innan chefen för justitiedepartementet meddelat bevis för utgivaren, att hinder enligt tryckfrihetsförordningen icke möter för honom att utgiva skriften (utgivningsbevis). Ansökan om utgivningsbevis skall göras av utgivaren. Vid ansökningen skall fogas förklaring av skriftens ägare,

att sökanden utsetts till utgivare och att denne skall intaga den ställning och har de kvalifikationer som förut nämnts. Det nuvarande stadgandet om rätt att vägra hinderslöshetsbevis, därest titeln företer förväxlingsbar likhet med titeln å annan skrift, skall enligt förslaget bliva tillämpligt å utgivningsbevis.

Om det kan antagas, att den som erhållit utgivningsbevis för periodisk skrift, på grund av sjukdom eller annan tillfällig omständighet, oavbrutet under minst två månader ej kommer att utöva befattningen såsom utgivare, skall han snarast möjligt överlämna befattningen till ställföreträdare, intill dess hindret upphört. Detsamma skall gälla, om utgivaren skall undergå frihetsstraff i minst en månad. Innan utgivaren överlämnar sin befattning till ställföreträdare, skall han därom göra anmälan hos chefen för justitiedepartementet.

I vissa fall, såsom då skrift för vilken utgivningsbevis utfärdats icke utkommit under de senast förflutna fem åren eller inom sex månader efter det utgivningsbevis första gången utfärdats, äger chefen för justitiedepartementet förklara beviset ogiltigt. Innan så sker skola ägaren och utgivaren ha erhållit tillfälle att yttra sig.

Därest grundlagsförslaget slutligen antages av riksdagen, skola de nuvarande hinderslöshetsbevisen icke vidare berättiga till utgivande av periodisk skrift. Enligt övergångsbestämmelser, som upptagits i förslaget, äger Konungen bestämma viss tid, inom vilken ansökan om utgivningsbevis första gången skall göras enligt de nya bestämmelserna.

I de sakkunnigas betänkande har frågan om avgiften för utgivningsbevis icke berörts. I ett över betänkandet avgivet yttrande har emellertid *länsstyrelsen i Västerbottens län* härom anfört, att de föreslagna ansvarighetsreglernas tillämpning i fråga om mindre tidskriftsföretag komme att medföra väsentlig tunga, därest de hittillsvarande avgifterna för anmälningsbevis bibehölles. Dessa avgifter vore lika för en daglig tidning och för en tidskrift eller ett medlemsblad, som utkomme ett fåtal gånger årligen. Det rättvisa i ett sådant förhållande kunde med fog sättas i fråga. I varje fall syntes en väsentlig nedsättning av avgiften för de senare påkallad. Då avgiftsfrågan torde komma att övervägas med hänsyn till de nytillkommande anmälningarna om ställföreträdare för utgivare, borde enligt länsstyrelsens mening anförda förhållande beaktas.

*Departements-
chefen.*

Förslaget till ändring i tryckfrihetsförordningen torde, om det slutligen antages av riksdagen, böra föranleda en jämkning i avfattningen av nämnda rubrik i den uti 3 § stämpelförordningen intagna tariffen. Rubriken synes sålunda böra ändras till »bevis av chefen för justitiedepartementet angående utgivning av periodisk skrift (utgivningsbevis)».

Stämpelavgiften för hinderslöshetsbevis utgjorde före år 1883 5 kronor. Den höjdes då — samtidigt med att en höjning skedde av vissa andra stämpelavgifter — till 25 kronor, varvid såsom skäl åberopades handlingens vikt och värdet av därmed förbunden rättighet. I samband med den allmänna höjning

av stämpelavgifterna, som genomfördes år 1923, fördubblades stämpelavgiften för hinderlöshetsbevis.

De i det vilande grundlagsförslaget upptagna reglerna om utgivningsbevis torde icke i och för sig böra föranleda, att stämpelavgiften för dem generellt bestämmas till annat belopp än avgiften för de nuvarande hinderlöshetsbevisen. Denna avgift kan väl, såsom länsstyrelsen i Västerbottens län anmärkt, vara ganska kännbar för mindre tidskriftsföretag, medlemsblad m. fl. De praktiska olägenheterna av en efter skriftens storlek eller dess ekonomiska förutsättningar graderad stämpelavgift torde dock vara så stora att jag icke anser mig kunna tillmötesgå önskemålet om nedsättning av avgiften för mindre tidskrifter.

Den nya lagstiftningen medför, såsom förut anmärkts, att hinderlöshetsbevisen förlora sin giltighet. Utgivare av tidning eller tidskrift som enligt de nya bestämmelserna är att anse såsom periodisk skrift blir följaktligen, även om han innehar hinderlöshetsbevis, nödsakad att anskaffa utgivningsbevis, utfärdad enligt de nya bestämmelserna. Med hänsyn härtill synes det skäligt, att en särskild lägre avgift fastställs för de fall då utgivningsbevis beträffande viss skrift utfärdas för den som förut innehar hinderlöshetsbevis för skrift med samma titel. Avgiften synes böra bestämmas till 5 kronor.

Det torde icke vara erforderligt, att bevis obligatoriskt utfärdas rörande anmälan som enligt grundlagsbestämmelserna skall göras då utgivare överlämnar sin befattning till ställföreträdare. Skulle bevis om sådan anmälan begäras, torde det böra meddelas i form av diariebevis, för vilket avgiften är 5 kronor.

Expeditioner i ärenden rörande ogiltigförklaring av utgivningsbevis synas icke böra stämpelbeläggas. Stadgande härom bör införas i 7 § stämpelförordningen.

De ifrågavarande ändringarna i stämpelförordningen torde, med hänsyn till övergångsbestämmelserna i det såsom vilande antagna grundlagsförslaget, böra träda i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Wærneman.